

4. Офіційний веб-сайт Координаційного центру з надання правової допомоги: <http://legalaid.gov.ua/ua/component/content/article/137-novyny/veresen2016/1836-rada-yevropy-nadala-otsinku-systemi-bezoplatnoi-pravovoi-dopomohy-v-ukraini-vysnovkyta-rekomendatsii>.
5. Закон України «Про безоплатну правову допомогу»: Основні положення та підходи до впровадження: http://zakon_ukrajini_pro_bezoplatnu_dopomogu_osnovni_polozhennja_ta_pidkhodi_do_vprovadzhennja.
6. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI: <http://www.rada.gov.ua>.
7. Про затвердження Порядку роботи громадської приймальні з надання безоплатної первинної правової допомоги: Наказ Міністерства юстиції України від 21 вересня 2011 року № 3047/5: <http://khorol.just.gov.ua/info/77>.
8. Система безоплатної правової допомоги у цифрах: основні статистичні показники роботи системи протягом 2014 року / *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2015. № 3. С. 8-9.

Сойка Юлія Юрївна

студентка юридичного факультету

Науковий керівник – д.ю.н., професор Наливайко Л.Р.

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕФОРМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Питання місцевого самоврядування є досить актуальним в умовах сьогодення. У зв'язку із тим, що Україна рухається у напрямку євроінтеграції і повинна виконати ряд реформ, перш ніж вступити у Європейський Союз. Так, однією із таких реформ є децентралізація влади та місцевого самоврядування.

В Україні цим питанням займаються безліч органів державної влади, а також досліджують науковці у своїх працях. Так, в країні активно функціонують Фонд сприяння місцевому самоврядуванню України, Асоціація демократичного розвитку та самоврядування України, Національна Рада узгодження діяльності загальнодержавних і регіональних органів і місцевого самоврядування, Асоціація агентств регіонального розвитку України, Всеукраїнське об'єднання місцевого і регіонального розвитку «Міжрегіональний Союз», Асоціація сільських і міських рад України, Інститут місцевої демократії, розроблені концептуальні основи Програми ресурсного забезпечення місцевого і регіонального розвитку.

Є. Сенюшкін у своїй роботі наголошує, що одне з проблемних питань – співвідношення і можливість балансу між місцевими інтересами і загальнодержавними пріоритетами. При цьому навряд чи можна заперечити той факт, що ефективність діяльності органів місцевого самоврядування залежить від того, наскільки оптимально в організації місцевої влади збігаються інтереси держави й інтереси громад, державна виконавська вертикаль й ініціатива знизу.

Ще одна з проблем полягає в тому, що повноваження, надані законом органам місцевого самоврядування, дотепер належали і значною мірою продовжують залишатися у віданні і керівників виконавчої влади, які звикли вирішувати багато питань, виходячи з уявлень та інтересів, що відрізняються від інтересів місцевих спільнот. У результаті починаються спроби керувати органами місцевого самоврядування з боку структур виконавчої влади, порушувати закони, які регламентують діяльність місцевих рад та їхніх органів. Це нерідко призводить до виникнення протиріч між виконавчою і представницькою владою на місцевому рівні [5, с. 202].

Однією із основних є те, що реформа реалізована не у всіх адміністративно-територіальних одиницях. Занадто багато функцій не здійснюються органами виконавчої влади.

Також у своїй науковій праці Ю. Ковбасюк зазначив, що недостатньо використовуються можливості, надані Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», у сфері захисту місцевого самоврядування шляхом реалізації заходів відповідальності за не вирішення питань місцевого значення, розглянутих на місцевих референдумах, зборах, сходах громадян, рішень органів і посадових осіб місцевого самоврядування, прийнятих у межах їх повноважень [2, с. 3].

Також не у всіх територіальних громадах дійсно діє право «територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України», яке закріплене в Конституції України. Як показує досвід, як зазначає Є. Сенюшкін, місцеві ради не повною мірою реалізують свої права, гарантовані конституцією і законом. З іншого боку, виконанню ряду повнова-

жень заважає недостатнє фінансування. Одна з проблем полягає у відсутності чіткого розмежування в бюджеті засобів на виконання органами влади на місцях власних і делегованих повноважень. До того ж, нерідко на місцях не дотримуються деяких положень Конституції і Закону про місцеве самоврядування. Так, органи місцевого самоврядування часом приймають неправомірні рішення, оскільки не знають, які питання відносяться до виняткової компетенції сесії місцевої ради, як розмежовуються повноваження між радою, головою і виконкомом, за яким принципом має будуватися робота у виконавчому комітеті [5, с. 202].

На думку Р. Балабана, розвитку місцевого самоврядування в Україні перешкоджають три обставини: відсутність розвинутого громадянського суспільства, консервативна (номенклатурна) еліта на місцях, а також слабкість малого і середнього бізнесу [1, с. 25].

Також серйозною проблемою є суттєвий брак якісних кадрів, низька кваліфікація службовців органів місцевого самоврядування. Це призводить до неготовності кадрів сприймати інновації, розробляти й ухвалювати ефективні управлінські рішення, до неефективного використання фінансових ресурсів та неможливості ефективно освоїти субвенції. Нездатність та небажання місцевих чиновників до сприйняття нових технологій розроблення управлінських рішень здебільшого пов'язані з недостатньою поінформованістю про можливості підвищення кваліфікації та програми, що зараз популярні і пропонуються закордонними та вітчизняними партнерами [3, с. 69].

Україна намагається виявляти і одразу вирішувати ці проблеми. Так, в Концепції реформування місцевого самоврядування висвітленні основні проблеми і шляхи їх подолання [4].

Отже, під час проведення реформи місцевого самоврядування виникають безліч проблем, яких Україна намагається ліквідувати шляхом прийняття нормативно-правових актів. Звичайно, що на даний момент виявлено і ліквідовано не всі проблеми, але унормоване місцеве самоврядування можливе тільки тоді, коли будуть відсутні всі недоліки.

Література

1. Балабан Р. До питання про діалектику самоврядування в Україні. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень НАНУ* / Збірник. Київ: ІПЕНД, 2003. «Політологія і етнологія». Вип. 22. С. 20-28.
2. Ковбасюк Ю.В. Місцеве самоврядування в Україні: сучасний стан та основні напрями модернізації [Текст] : наук. доп. / [редкол. : Ю.В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, В.В. Толкованов та ін.] ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю.В. Ковбасюка. Київ: НАДУ, 2014. С. 4.
3. Корнеєва О.В. Основні проблеми проведення реформи децентралізації в Україні у 2014-2018 роках. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 3. С. 68-69.
4. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: розпорядження Кабінет Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р.
5. Сеньюшкін Є. Реформування місцевого самоврядування в умовах демократичного транзиту: досвід України. *Актуальні проблеми державного управління*. 2012. Вип. 4. С. 200-203.

Стешенко Радміла Юріївна

студентка юридичного факультету

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Наливайко О.І.

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

КОНСТИТУЦІЯ ЯК ПРАВОВА ОСНОВА СУСПІЛЬНОГО ЛАДУ

Із встановленням нової державності, а саме здобуттям Україною незалежності значну зацікавленість науковців-правознавців зумовило дослідження конституційного формування, організації та здійсненні влади.

Термін конституція, пройшов через тисячолітню історичну еволюцію. Початок зародження Конституції пов'язують з часами Аристотеля, Візантійської імперії Юстиніана, і вже після певного проміжку часу термін з'являється у відомих працях Ш. Монтеск'є («Про дух законів», 1748 р.), Ж.-Ж. Руссо («Про суспільний договір», 1762 р.) В сучасний період Конституція відображає зміст Основного Закону держави, крім тих держав в яких правова система базується на прецедентному праві [1, с. 224].

Майже усі сфери діяльності суспільства охоплює Конституція, тому вона є актом вищої юридичної сили, головною ознакою якої є верховенство права. Конституція це своєрідний гарант прав і